

בס"ד. ש"פ בלק, י"ז תמוז (נדחה), ה'תשכ"ה

(הנחה בלתי מוגה)

שאו¹ ידיכם קדש וברכו את הוי"ז.² ומבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר בד"ה זה (שאמרו ביום הש"ק שלאחרי י"ב"י"ג תמוז תרפ"ז, בזמן רעוא דרעוין)³, דצריך להבין, הלא כל הברכות וכל ההמשכות והגילויים הם משם הוי"ז, א"כ, מהו ענין וברכו את הוי"ז, שצריכים לברך את שם הוי"ז. אך הענין הוא, דע"י העבודה להיות שאו ידיכם במדריגת קדש, דקדש היא מלה בגרמ"י,⁴ הנה ע"ז וברכו את הוי"ז, להמשיך תוס' האור והגילוי בהוי' דלתתא, ואז יברכך הוי' דלעילא.

ויש להוסיף, שאף שבמאמר זה נתבאר שענין וברכו את הוי' (המשכת תוס' אור בשם הוי') הוא בשם הוי' דלתתא, ואז נמשכת הברכה משם הוי' דלעילא (שזהו שכל ברכה וגילוי הוא משם הוי'), הנה במק"א⁵ מבואר ענין וברכו את הוי' גם בנוגע לשם הוי' דלעילא, ומזה מובן, שע"י העבודה דשאו ידיכם קדש מגיעים למעלה גם משם הוי' דלעילא.

וממשיך במאמר, שהברכה היא מציון, שהיא נקודת הנשמה, בחי' יחידה. ויש לבאר מ"ש כאן שע"י שאו ידיכם קדש מגיעים לבחי' היחידה, אף שברוב המקומות מבואר שקדש מלה בגרמ"י הוא בחי' החכמה⁶, כי, כאן נתבאר ענין וברכו את הוי', המשכת תוס' אור בשם הוי', שזהו ע"י גילוי שלמעלה משם הוי', והרי ידוע שד' אותיות שם הוי' הם כנגד עשר ספירות⁷ (וגם ד' האותיות במילואם הם עשר אותיות⁸), אות יו"ד היא בחי' החכמה וכו', ועכצ"ל, שהמשכת תוס' אור בשם הוי' היא מבחי' שלמעלה גם מאות יו"ד דשם הוי' (חכמה, חי'), דהיינו בחי' הכתר, ובנפש האדם הו"ע בחי' היחידה.

(5) ספר השיחות תרפ"ז ע' 174. הועתק ב"היום יום" ו מנחם-אב.
(6) ראה — לדוגמא — לקו"ת מסעי צג, א.
(7) זח"ג יז, א (ברע"מ).
(8) פרדס שער ד (שער עצמות וכלים) פ"ו.

(1) המאמר הוא המשך למאמר שלפניו ד"ה מי מנה די"ב תמוז.
(2) תהלים קלד, ב.
(3) נדפס בקונטרס יד — בסה"מ קונטרסים ח"א קפח, א ואילך. ולאח"ז בסה"מ תרפ"ז ע' ריז ואילך.
(4) זח"ג צד, ב.

ולהעיר שאף שבאות יו"ד יש גם קוצו של יו"ד, שרומז לבחי' רצון העליון⁹, כתר, שלמעלה מהחכמה, ונמצא שגם בחי' הכתר ובחי' היחידה נכללים בשם הוי', מ"מ, ענין זה הוא רק ברמז, וכהלשון בתניא¹⁰: "והקוץ שעל היו"ד רומז* לבחי' רצון העליון ב"ה" (ולא עוד אלא שבא בחצע"ג), כי, הקוצו של יו"ד אינו אות בפני עצמו, אלא הוא בכלל האות יו"ד, והיינו שבגילוי הנה היו"ד הוא בחי' החכמה, ואילו הקוצו של יו"ד, בחי' הכתר, נכלל בהיו"ד ברמז ובהעלם בלבד. וזהו החידוש בענין שאו ידיכם קדש וברכו את הוי', שנמשך תוס' אור בשם הוי' מבחי' הכתר והיחידה כפי שהם בפני עצמם, בבחי' גילוי.

(ב) **ויש** לקשר זה עם משנת"ל (במאמר די"ב תמוז¹¹) בענין מ"ש באידרא¹² שיש ב' בחי' עדן, עדן תתאה ועדן עילאה, שמהם נמשכים ב' בחי' גן עדן, גן עדן התחתון וגן עדן העליון (ואף שבפרטיות יש בג"ע ריבוי מדריגות בלי גבול, כידוע¹³ בענין וקדושים בכל יום יהלוך סלה¹⁴, מ"מ, נחלקים בכללות לב' סוגים, ג"ע התחתון וג"ע העליון). והענין בזה, דהנה, עדן עילאה הוא בחי' חכמה סתימאה, ולמטה מזה, בחי' חכמה עילאה. ומשם נמשך לגן עדן, בחי' בינה, שזהו שבג"ע צדיקים יושבין ונהנין מזיו השכינה¹⁵, נהנין דייקא, שהו"ע התענוג, וידוע שגילוי התענוג (עתיק) הוא בבינה¹⁶, והיינו, שחכמה היא בבחי' נקודה, ובה הוא התחלת גילוי התענוג, בחי' עצם התענוג, שלכן נקראת החכמה

(* ואף שלשון זה נאמר גם בנוגע לשאר הספירות — הרי בנוגע ל"כל הי' ספירות" מקדימם¹⁷ שם שהם לא רק ברמז, כי אם "נכללות ונרמזות"¹⁸. וראה לקו"ת ר"פ ראה ג"כ עד"ז: "ובחי' זו היא בחי'", ומסיים (בספ"ב) "בחי' אלו הנרמזים בשם". ועייג"כ לקו"ת מטות (פו, ב) ראה (כב, ג) ובכ"מ.

(א) ואין לומר שהקדמה זו היא גם בנוגע לבחי' רצון העליון — כי בפי' כותב: "עשר ספירן כו' חכים כו'", ובסופו לא הזכיר רצון, אפילו לא בחצע"ג.

(ב) וכן בהמשך הענין: "נכללת ונרמזת באות ה"א . . נכללת ונרמזת . . באותיות ו"ה", ורק בנוגע ליו"ד, שבא בסמיכות ותיכף לכתבו "וכל הי' ספירות נכללות", כותב "מרמזת" לברד"י.

9) אגה"ת פ"ד.	שם קכח, ב.
10) הערת המו"ל: להעיר גם מלקו"ש	13) ראה לקו"ת בהר מא, ב. ובכ"מ.
חל"ט ע' 143.	14) תפילת העמידה.
11) ד"ה מי מנה פ"ד (לעיל ע' 60	15) ראה ברכות יז, א.
ואילך).	16) ראה זח"ג קעח, ב. תו"א לך לך יא,
12) אדרא זוטא בזח"ג רצ, א. אדרא רבא	סע"ב.

בשם עֵדן, שפירושו תענוג, אבל גילוי והתרחבות התענוג הוא בכינה דוקא, גן (עֵדן). ובפרטיות יותר יש בזה ג' מדריגות. גן, בחי' בינה. בחי' עֵדן כפי שנמשך בגן, המשכת החכמה בכינה (כמבואר בלקו"ת פ' ראה¹⁷ בענין נקודה בהיכלא¹⁸, והיינו, שנקודת החכמה שומרת את ההשגה דבינה שלא תלך בדרך עקלתון כו'¹⁹). ובחי' עֵדן מצד עצמו, בחי' חכמה. ויש גם בחי' עֵדן תתאה, בחי' חכמה דז"א, ומשם נמשכת התרחבות ההבנה וההשגה בגן עֵדן התחתון, בחי' המלכות. ובפרטיות יש בזה ג' מדריגות. גן, בחי' המלכות. בחי' עֵדן כפי שנמשך בגן, המשכת חכמה דז"א במלכות. ובחי' עֵדן מצד עצמו, חכמה דז"א. ונמצא, שבבחי' עֵדן וגן עֵדן נכללים כל העשר ספירות, שהם כנגד ד' אותיות שם הוי", וכמשנת²⁰ לג"ע העליון הו"ע יחוד י"ה, וג"ע התחתון הו"ע יחוד ו"ה. אמנם, מה שהנשמות יושבים ונהנין בג"ע (שזהו מה שמקבלים מד' אותיות שם הוי") הרי זה רק זיו תורתן ועבודתן²⁰, והיינו, שע"י תורתן ועבודתן ממשיכים תוס' אור בג"ע, שזהו"ע לעבדה ולשמרה²¹. וענין זה הוא לא רק בג"ע התחתון, בחי' ו"ה, אלא גם בג"ע העליון, בחי' י"ה, כמבואר בתניא²⁰ שע"י מעשה המצוות נמשך אור בג"ע התחתון, וע"י כוונת המצוות נמשך אור בג"ע העליון. ונמצא, שענין תורתן ועבודתן שעל ידו נמשך תוס' אור בג"ע, הן בג"ע התחתון, בחי' ו"ה, והן בג"ע העליון, בחי' י"ה, הוא בדוגמת ענין וברכו את הוי", שגם בשם הוי', ממשיכים תוס' אור מבחי' שלמעלה משם הוי', בחי' הכתר ובחי' היחידה, כנ"ל.

ג) **ויש** לקשר זה גם עם המבואר בלקו"ת בסוף פרשתנו²² בנוגע לענין התשובה, שיש בה בכללות ב' מדריגות, תשובה תתאה ותשובה עילאה (אף שבפרטיות יש בזה ריבוי מדריגות, וע"ד משנת²³ לנוגע לגן עֵדן), ובכל א' מהם יש ב' מדריגות, תשובה ובעל תשובה (ע"ד שבכל סוג ג"ע, געה"ת וגעה"ע, יש ב' מדריגות, גן ועֵדן). ובפרטיות הנה תשובה תתאה היא במלכות, ובעל תשובה תתאה הוא בז"א. תשובה עילאה היא בכינה, ובעל תשובה עילאה הוא בחכמה. וכמרוז בלקו"ת שם, שד' מדריגות הנ"ל הם כנגד ד' אותיות שם הוי". אך ישנו עוד ענין בתשובה, שהוא עצם בחי' התשובה מצד עצמה, שלמעלה מכל ד' האותיות

21) בראשית ב, טו. תיב"ע עה"פ. זהו

17) יח, ב.

ח"א כו, א. ח"ב קסה, ב.

18) ראה זח"א ו, א. תקו"ז ת"ה (יט, א).

22) עה, א"ב (וראה בארוכה ד"ה כנגד

19) סה"מ עטר"ת ע' תרטו. תרצ"א ע'

ארבעה בנינים דליל ב' דחג הפסח פ"ג (תו"מ

שמ.

חמ"ג ע' 161 ואילך).

20) ראה תניא פל"ט.

(כולל גם אות יו"ד). דהנה, ענין התשובה הוא לתקן את כל מה שנחסר בקיום התומ"צ. וכיון שהתומ"צ הם בד' אותיות שם הוי"ו²³, לכן צריך להיות בענין התשובה הן הענינים דד' אותיות שם הוי"ו שמתקנים על ידה, והן ענין שלמעלה מהם, שלכך²⁴ יש בכחה לתקן כל מה שנחסר בד' אותיות שם הוי"ו, שזהו בחי' הכתר שלמעלה גם מאות יו"ד דשם הוי"ו.

וע"פ המבואר לעיל (ס"א) שיש בחי' הכתר כפי שנרמז בקוצו של יו"ד (שעם היותו למעלה מאות יו"ד, חכמה, מ"מ, אינו ענין בפני עצמו, ורק נכלל ונרמז בהעלם באות יו"ד), ויש בחי' הכתר כפי שהוא בפני עצמו ובגילוי, יש לבאר שזהו החילוק בין עבודת התשובה שבכל ימי השנה (כמארז"ל²⁵ שוב יום אחד כו', שזהו בכל ימי השנה) לעבודת התשובה שבעשרת ימי תשובה, שבכל השנה העבודה בגילוי היא בד' אותיות שם הוי"ו, ואילו בחי' הכתר נכלל בד' האותיות [בדוגמת העבודה דבכל מאדך²⁶, שצריכה להיות גם בכל השנה, אבל בעיקר ובגילוי היא העבודה בכחות פנימיים, בכל לבך ובכל נפשך²⁶], משא"כ בעשי"ת, שאז מאיר בגילוי בחי' היחידה²⁷, ואילו ד' אותיות שם הוי"ו (שכנגד עשר ספירות, וכנגדם הם גם עשרת ימי תשובה) נכללים בבחי' היחידה. ועד"ז יש חילוק בעשי"ת עצמם בין ר"ה ויוהכ"פ לשאר הימים (כפי שמשמע מלשון חז"ל²⁸ עשרה ימים שבין ר"ה ליוהכ"פ, שמלבד היותם חלק מעשי"ת, יש בר"ה ויוהכ"פ ענין בפני עצמו שלמעלה מעשי"ת²⁹), והיינו, שבבחי' היחידה גופא, הנה עשי"ת הם בחי' קוצו של יו"ד, שזהו כפי שבחי' הכתר כלול באות יו"ד, ואילו ר"ה ויוהכ"פ (שנק' ג"כ ר"ה בכתוב³⁰) הו"ע בחי' היחידה כפי שהיא בפני עצמה ובגלוי.

ד) וזהו שאו ידיכם קדש וברכו את הוי"ו, שכדי שיומשך תוס' אור בשם הוי"ו, שזהו וברכו את הוי"ו, צריך להגיע לבחי' הכתר ובחי' היחידה כפי שהם בפני עצמם ובגלוי (כמו בעשי"ת, ובהם גופא בר"ה ויוהכ"פ), וענין זה נעשה ע"י העבודה דשאו ידיכם קדש, ידיכם דייקא,

26) ואתחנן ו, ה.

27) ראה לקו"ת תבוא מג, סע"ד.

28) ר"ה יח, א.

29) ראה לקו"ש ח"ד ע' 1144 ואילך.

30) יחזקאל מ, א. וראה לקו"ת דרושים

לר"ה נח, א.

23) ראה תקו"ז בהקדמה (ב, א). שם ריש

תיקון ב (יח, סע"א). וראה לקו"ת פקודי ג, ב.

24) ראה לקו"ת אחרי כו, ג. שהמ"צ להצ"צ

מצות וידוי ותשובה (דרמ"צ לח, א ואילך).

ובכ"מ.

25) אבות פ"ב מי"א.

שזהו ענין המעשה, שהרי כח המעשה הוא בידיים [ואף שגם ברגלים ישנו כח המעשה, הרי³¹ כח המעשה שברגלים ישנו גם כבהמה, ולא ניכר בזה מעלת האדם, ואילו העבודה צריכה להיות באופן שבכח המעשה גופא יהי' ניכר מעלת האדם, המשכת המוחין. וכלשון חז"ל³² בני אדם שהן ערומין בדעת ומשימים עצמן כבהמה, והיינו, שגם כאשר משימים עצמן כבהמה, צריך להיות ניכר שהן ערומין בדעת].

והענין בזה, כמבואר בלקו"ת ריש פרשתנו³³ ד"ה מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל³⁴, בענין בראתיו יצרתיו אף עשיתיו³⁵, שג' המדריגות בראתיו יצרתיו עשיתיו, ג' עולמות ב"ע, הם כללות ההשתלשלות, ויש עוד בחי' רביעית שלמעלה מג' בחי' הנ"ל, ונרמז במלת אף, כי אף הוא לשון ריבוי, לרבות עוד דבר שאינו מפורש כאן, והוא הדבר שלמעלה מהשלש בחי' הללו וגבוה ונעלה מהם. ויש לומר, שהריבוי בלשון אף, שמורה רק על הריבוי בלבד, מבלי להורות על מדריגה מסויימת, שלא נתפרשה כמו שאר המדריגות שלפנ"ז, הוא לפי שמדריגה זו היא בעילוי שבאין ערוך לגבי המדריגות שלפנ"ז, שלכן אינה יכולה להתפרש כו'. וריבוי זה נסמך לעשיתיו (אף עשיתיו) דוקא, לפי שעיקר גילוי מדריגה זו הוא בבחי' עשי' גשמית דוקא³⁶. והיינו, שע"י מעשה בפועל (עשיתיו) ממשיכים בחי' אף, בחי' הרביעית, ועד לבחי' הכתר שלמעלה מאצילות³⁷. וזהו גם שדוקא ע"י העבודה דשאו ידיכם קדש, ידיכם דייקא, ענין המעשה, מגיעים למדריגה שלמעלה מד' אותיות שם הוי', שמשם נמשך תוספת אור בשם הוי', שזהו"ע וברכו את הוי'.

וזהו גם מ"ש ומספר את רובע ישראל. דהנה, רובע הוא מלשון ארבעה³⁸, והו"ע ד' עולמות אבי"ע, וכך ד' הבחי' בנפש, שכנגד ד' אותיות שם הוי'. ומ"ש ומספר, דלכאורה אינו מובן³⁹, הרי בתחילת הכתוב נאמר מי מנה גו', שפירושו שאין מספר, וא"כ, מהו אומרו (בהמשך לזה) ומספר גו', ולכאורה הול"ל מי מנה עפר יעקב ורובע ישראל, שהרי מי מנה קאי גם על רובע ישראל. אך הענין הוא, שמספר הוא מלשון ספירות

35 ישע"י מג, ז.
36 לקו"ת שם, ד. סט, ג-ד.
37 ראה לקו"ת שם (סט, ג-ד).
38 לקו"ת שם סז, א. ע, ב.
39 ראה לקו"ת שם סח, סע"א.

31 ראה אוה"ת שמות (כרך ז) ס"ע ב'תצא.
32 סהמ"צ להצ"צ מצות קרבן פסח (דרמ"צ עו, ב).
33 חולין ה, ב.
34 סז, א ואילך.
35 פרשתנו כג, י.

ובהירות⁴⁰, ופי' ומספר את רובע הוא שצריך להאיר את ד' הבחי' הנ"ל, שזהו ע"י שמגיעים במדריגה שלמעלה מהם, דהיינו בחי' הכתר, ובנפש האדם הו"ע בחי' היחידה, ועי"ז פועלים תוספת אור וגילוי בד' המדריגות שכנגד ד' אותיות שם הוי', שזהו"ע וברכו את הוי'.

(40) סד"ה מי מנה העת"ר (המשך תער"ב ח"ב ע' א"ס).